Nazwisko KASZTELAN

Imiona TADEUSZ Pseudonim

Z domu

Data urodzenia 27.09.1924 Miejscowość, kraj Józefów, woj. wileńskie, Polska

Data śmierci 23.01.2016 Miejscowość, kraj Stany Zjednoczone

Lat życia

Adres cmentarza Amerykańska Częstochowa, Doylestown, PA

Źródła: Weteran nr 1138 (luty 2016)

— " — 1141 (maj 2016)

Archiwum Osobowe Emigracji im. B. Jeżewskiego Biblioteka Polska POSK w Londynie.

Zawód ..... **Tytuły naukowe** .....

Rodzaj wojska ..... **Stopień wojskowy** .....

Odznaczenia .....

Krzyż Pamiątkowy Monte Cassino

Medal Wojska Polskiego

Medal "Pro Memoria" (2010)

Krzyż Zesłańców Sybiru (2011)

Z KRONIKI ŻAŁOBNEJ SWAP

Ci, którzy od nas odeszli

ŚP. TADEUSZ KASZTELAN

W sobotę, 23 stycznia 2016 r., zmarł śp. Tadeusz Kasztelan, weteran II wojny światowej, uczestnik bitwy pod Monte Cassino, członek Placówki 12 SWAP w Filadelfii, PA.

Urodził się 27 września 1924 r. w Józefowie, gmina Kołtyniany, pow. Święciany, woj. Wileńskie. Był synem Jana i Anny Kasztelan (Szklennik). Dzieciństwo spędził w rodzinnych stronach, które we wrześniu 1939 r. znalazły sie pod okupacją sowiecką. Jego ojciec, starszy przodownik (starszy sierżant) Policji Państwowej, został aresztowany i zaginął bez śladu.

W kwietniu 1940 r. Tadeusz Kasztelan został zesłany do Północnego Kazachstanu, gdzie przebywał do stycznia 1942 r., kiedy to po tzw. amnestii, udał się do formującej się Armii Polskiej pod dowództwem gen. Władysława Andersa. Do wojska przyjęty został 24 lutego 1942 r. w mieście Ługowaja, gdzie formowała się 10 Dywizja Piechoty, z przydziałem do 10 Dywizjonu Artylerii Przeciwlotniczej. 1 kwietnia 1942 r. z wojskiem wyjechał ze Związku Sowieckiego do Iranu i dalej przez Irak do Palestyny, gdzie jego jednostka w maju 1942 r. wcielona została do 3 Dywizji Strzelców Karpackich i przemianowana na 3 Karpacki Pułk Artylerii Przeciwlotniczej Lekkiej.

Tadeusz Kasztelan ze swoim pułkiem uczestniczył w bojach Kampanii Włoskiej w latach 1944-1945, m.in. w bitwie pod Monte Cassino. Od 17 stycznia 1945 r. do 31 kwietnia 1946 r. uczył się w gimnazjum i liceum działającym przy 3 Dywizji Strzelców Karpackich. Po zakończeniu okupacji Włoch w 1946 r. ze swoją jednostką przewieziony został do Anglii. Nie chcąc wracać do Polski, gdzie stacjonowały wojska sowieckie, 1 listopada 1946 r. wstąpił do Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia (*ang. Polish Resettlement Corps*) w którym przebywał do 31 października 1948 r. Swoją służbę wojskową zakończył w stopniu kanoniera (szeregowy). Wyróżniony był odznaczeniami polskimi (*Krzyż Pamiątkowy Monte Cassino, Medal Wojska Polskiego) i brytyjskimi (1939-45 Star, Italy Star, Defence Medal*).

Po zakończeniu służby wojskowej pozostał w Anglii. W latach 1949 - 1952 studiował w Londynie na

Technical College for the Furnishing Trades. Dalsze studia kontynuował we Francji w Paryżu w latach 1954 – 1958 na *L'Ecole Nationale Superieure Des Arts Decoratifs.*

Po ukończeniu studiów we Francji, wyemigrował do Stanów Zjednoczonych i zamieszkał w Nowym Jorku. Tam poznał Polkę Jadwigę Brzezińską z którą zawarł związek małżeński. Mieli dwójkę dzieci: córkę Marię i syna Józefa. W Nowym Jorku Tadeusz Kasztelan 27 marca 1961 r. zapisał się do miejscowej Placówki 201 Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce.

W 1965 r. Tadeusz Kasztelan z rodziną przeprowadził się do Filadelfii, PA, gdzie został członkiem miejscowej Placówki 12 SWAP. Za działalność w szeregach organizacyjnych odznaczony został *Medalem 50-lecia SWAP.*

W latach 1978 - 1995 pracował jako kreślarz dla *Navy Aviation Supply Office.* Dumny był z tego, że przygotowywał rysunki techniczne dla dwóch znanych obecnie budynków w Filadelfii: *Rohm & Haas* oraz *Penn Mutual Insurance.*

Po upadku komunizmu w Polsce, wyróżniony został przez polskie władze Medalem *"Pro Memoria"* (2010 r.) i *Krzyżem Zesłańców Sybiru* (2011).

Śp. Tadeusz Kasztelan pochowany został w piątek, 29 stycznia 2016 r. na Cmentarzu Weterańskim w Amerykańskiej Częstochowie, Doylestown, PA. We Mszy św. pogrzebowej odprawionej w kościele św. Cecylii w Filadelfii i w ostatniej drodze na cmentarz Zmarłemu towarzyszyła grupa kolegów-weteranów z Placówki 12 SWAP w Filadelfii, Placówki 81 SWAP w Trnton, delegacja Zarządu Głównego SWAP z Nowego Jorku (Antoni i Marek Chrościelewscy), najbliższa rodzina, grono przyjaciół i znajomych. Na cmentarzu w imieniu SWAP Zmarłego pożegnał kol. Antoni Chrościelewski, który w czasie Kampanii Włoskiej w latach 1944-1945, służył z Tadeuszem Kasztelanem w tej samej baterii.

Śp. Tadeusz Kasztelan pozostawił w smutku córkę Marię i czworo wnucząt. Syn Józef zmarł wcześniej. Żona Jadwiga (Brzezińska) z którą przeżył w zgodnym małżeństwie 50 lat, zmarła trzy lata temu.

Cześć Jego pamięci!

Opracował: Teofil Lachowicz

Tadeusz Kasztelan
weteran, kreślarz, projektant

Wspomnienie.

Dnia 23 stycznia 2016 r. odszedł od nas na wieczną wartę do Pana nasz Kolega śp. Tadeusz Kasztelan, który sam utożsamiał się jako Wilniuk.

Urodził się 27 września 1924 r. na Wileńszczyźnie we wsi Józefowo, gmina Kołtyniany, niedaleko Wilna. Był synem Jana i Anny Kasztelan.

Swoje młode lata spędził na wsi w domu rodzinnym. Nie było mu jednak zbyt długo cieszyć się życiem i wzrastać w pokoju. Wileńszczyzna we wrześniu 1939 r. została okupowana przez Rosję Sowiecką. Nastąpiły masowe zsyłki Polaków w głąb Rosji na Syberię i do Kazachstanu, które nie ominęły rodziny młodego Tadeusza. Jego ojciec, starszy sierżant Policji Państwowej został aresztowany przez NKWD, i wywieziony przypuszczalnie do Rosji. Do dzisiaj nieznane są jego losy. Młody Tadeusz z rodzina został zesłany na Syberię w kwietniu 1940 r. W 1942 r. skorzystał z tzw. amnestii, która w lipcu 1941 r. została wynegocjowana dla zesłanych Polaków w Związku Sowieckim przez premiera rządu RP w Londynie gen. Władysława Sikorskiego.

W styczniu 1942 r. Tadeusz Kasztelan wstępuje do nowo formującej się w Związku Sowieckim armii polskiej pod dowództwem gen. Władysława Andersa. Zostaje żołnierzem 10 Dywizji Piechoty, z przydziałem do 10 Dywizjonu Artylerii Przeciwlotniczej. W roku 1942 opuszcza wraz z armią polską Związek Sowiecki, kierując się do Iranu, a następnie do Iraku i Palestyny. Tu następuje szkolenie wojskowe, po którym jego jednostka została wcielona do 3 Dywizji Strzelców Karpackich, przybierając nazwę 3 Karpacki Pułk Artylerii Przeciwlotniczej.

W latach 1944-45 Tadeusz Kasztelan bierze czynny udział w walkach we Włoszech. Walczy pod Monte Cassino, za co zostaje odznaczony pamiątkowym Krzyżem Monte Cassino. Służbę wojskową kończy w roku 1948 w stopniu kanoniera (szeregowego). Po zakończeniu okupacji Włoch zostaje w 1946 r. skierowany wraz ze swoją jednostką do Anglii. Tam podejmuje decyzję pozostania na Zachodzie, nie chcąc wracać do kraju pozostającego pod dominacją sowiecką, mając w żywej pamięci ciężkie, nieludzkie warunki życia w sowieckim „raju".

Tadeusz rozpoczyna nowy okres swojego życia, podejmując naukę. W Londynie kończy Technical College for the Furnishing Trades, do którego uczęszczał w latach 1949-1952. Dalszą naukę w latach 1954-1958 kontynuuje w L'Ecole Nationale Superieure Des Arts Decoratifs w Paryżu we Francji. Nabywa nowych kwalifikacji, uzyskując tytuł projektanta i kreślarza elewacji budowlanych.

Po powrocie do Anglii próbował kilku zajęć, ostatecznie zdecydował się na emigracje do Ameryki. Z pomocą podobnych mu żołnierzy-emigrantów, rozpoczął swój pobyt w nowej ojczyźnie. Początkowo osiadł w Nowym Jorku, gdzie się ożenił. Po pewnym okresie zdecydowali się przenieść do Filadelfii, gdzie zadomowili się na stałe. Tadeusz podejmował się wielu prac, głównie o charakterze kreślarskim. Nieustannie podwyższał swoje kwalifikacje zawodowe. Jego solidne wykształcenie i doświadczenie przyniosły oczekiwany rezultat. W maju 1978 r. uzyskał rządową pracę w Navy Aviation Supply Office w Filadefii. Pracował tam najpierw jako kreślarz, a następnie projektant w Departamencie Prac Publicznych. Był utalentowanym

projektantem elewacji architektonicznych. Brał udział w projektowaniu elewacji znanego budynku należącego do międzynarodowego koncernu chemicznego Rohm & Haas w Filadelfii, oraz wieżowca -drapacza chmur firmy ubezpieczeniowej Penn Mutual Insurance w Filadelfii. Był niezmiernie dumny ze swojej pracy i często przyprowadzał swoją rodzinę i przyjaciół w okolice tych budynków ulokowanych w śródmieściu Filadelfii, pokazując realizację swoich projektów.

Swoją pracę rządową projektanta elewacji budynków użyteczności publicznej chlubnie zakończył w 1995 r. przechodząc na zasłużoną emeryturę. W podziękowaniu za swoją pracę otrzymał od swoich przełożonych oficjalny dyplom uznania.

Od początku swojego pobytu w Filadelfii, rozpoczął aktywną działalność w miejscowej Placówce 12 SWAP, biorąc udział we wszystkich weterańskich spotkaniach i uroczystościach organizowanych w Filadelfii, Bensalem i w Amerykańskiej Częstochowie. Do najbardziej lubianych przez Tadeusza oficjalnych uroczystości, należały obchody Święta Żołnierza obchodzone corocznie w Amerykańskiej Częstochowie i na polance weterańskiej w Bensalem, PA - posiadłości Placówki 12 SWAP.

W marcu 2014 r. podczas obchodów Dnia Żołnierzy Wyklętych w Kościele Św. Jana Kantego w Filadelfii, Tadeusz Kasztelan podzielił się z harcerzami swoimi wspomnieniami z zsyłki w głąb Związku Sowieckiego oraz walk w kampanii włoskiej w latach 1944-1945, w tym bitwy pod Monte Cassino. Liczni zgromadzeni weterani i młodzież harcerska przyjęła wspomnienia starego weterana z dużym zaciekawieniem i głębokim szacunkiem. Była to niezwykle udana, pełna ekspresji lekcja historii i patriotyzmu dana młodemu pokoleniu polonijnemu.

Tadeusz wraz z rodziną brał również udział w wielu

Tadeusz Kasztelan z córką Mariolą na Święcie Żołnierza w Amerykańskiej Częstochowie, 16 sierpnia 2015

Modlitwa pożegnalna na Cmentarzu Weterańskim w Amerykańskiej Częstochowie, 29 stycznia 2016 r. Widoczna rodzina śp. Tadeusza Kasztelana oraz przyjaciel z wojska Antoni Chrościelewski.

piknikach organizowanych dla Polonii na polance weterańskiej w Bensalem, PA. Przez wiele lat wraz z żoną Jadwigą, uczestniczyli w wykładach Polskiego Uniwersytetu Ludowego w Filadelfii. Po śmierci żony, kontynuował dalszy udział w wykładach ze swoją córka Mariolą. Na forum uniwersytetu był aktywnym dyskutantem wielu tematów, szczególnie w zakresie filozofii życia, jego wartości, konieczności służenia innym oraz nieustannej potrzebie budowania prestiżu amerykańskiej Polonii. Czytał bardzo wiele książek, które potem były tematem dyskusji z młodym pokoleniem. Niejednokrotnie powtarzał relacje o swoich zawodowych osiągnięciach i wojskowych przeżyciach, ale robił to w tak zajmujący sposób, że słuchające go wnuki i wnuczki zwykle dostrzegały ten fakt dopiero, gdy dziadek skończył swoje opowieści.

Tadeusz był namiętnym graczem w szachy. Zawsze poszukiwał nowego partnera i jak zwykle zawsze wygrywał. Kochał bardzo swoje dzieci: syna i córkę, o których zawsze bardzo dbał. Miał szczególnie ciepły stosunek do wnucząt, z którymi prowadził niekończące się dyskusje. Dzięki niemu poznawały one historię Polski. Zasadniczo nie bardzo godził się z postępem technologicznym. Komputery, laptopy i iPody nie bardzo go przekonywały. Jednak, gdy córka Mariola pokazała mu walory komputera i możliwości internetowego, szybkiego porozumiewania się na odległość ponad 300 mil z wnuczką Melissą, szybko zaczął nabierać przekonania. Lubił się uczyć do końca swoich lat. Był człowiekiem o niezwykle barwnym życiorysie i mocnym charakterze.

Tadeusz Kasztelan za swój udział w walkach II wojny światowej i w uznaniu wkładu pracy wniesionego dla Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce był odznaczony szeregiem medali, m.in. Krzyżem Pamiątkowym Monte Cassino, Medalem Wojska Polskiego, odznaczeniami brytyjskimi Italy Star i Defence Medal, Medalem 50-lecia SWAP, Medalem Pro Memoria i Krzyżem Zesłańców Sybiru. W macierzystej Placówce 12 SWAP, Taduesz Kasztelan będzie zawsze pamiętany jako wierny przyjaciel, zasłużony weteran o dużym morale, głęboko oddany swojej ojczyźnie Polsce.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się w dniu 29 stycznia 2016 r. Msza żałobna była koncelebrowana w Kościele Św. Cecylii w Filadelfii. We mszy żałobnej obok rodziny udział wzięli: przedstawiciele zarządu Głównego SWAP, weterani z Placówki 12 SWAP z Bensalem PA, koledzy z Placówki 81 SWAP z Trenton NJ. Po zakończeniu mszy, kondukt żałobny udał się na weterański cmentarz do Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Amerykańskiej Częstochowie, gdzie odbył sie pochówek zgodnie z weterańską konstytucją SWAP. Podczas uroczystości, po odmówieniu i modlitwie, córka Mariola wsypała do grobu ojca ziemię przywiezioną z Wileńszczyzny. Następnie dr Janusz Romański w imieniu Placówki 12 SWAP pożegnał śp. Tadeusza oraz przekazał córce polską flagę, która została przyjęta z dużą wdzięcznością. „Pod tą flagą mój ojciec walczył o Polskę" – powiedziała córka Mariola.

W imieniu Zarządu Głównego SWAP wystąpił Komendant Okręgu 2, Antoni Chrościelewski, który będąc oddanym przyjacielem Zmarłego, wspomniał wspólne czasy z okresu kampanii we Włoszech w latach 1944-1945, w tym o bitwie pod Monte Cassino, w której obaj razem walczyli, służąc w tej samej jednostce wojskowej. Ich wieloletnia weterańska przyjaźń przetrwała do końca dni Tadeusza. Kondolencje rodzinie Zmarłego złożyła także małżonka komendanta Antoniego Chrościelewskiego Pani Lunia oraz adiutant generalny SWAP Marek Chrościelewski.

Po pogrzebie, wszyscy uczestniczący tej smutnej uroczystości zostali zaproszeni do sali recepcyjnej Centrum Pielgrzyma, gdzie odbył się wspólny posiłek.

Śp. Tadeusz Kasztelan pozostawił w smutku córkę Mariolę (syn Józef wcześniej zmarł tragicznie), oraz pięcioro wnucząt.

Cześć Jego pamięci!

Niech spoczywa w spokoju wiecznym.

Tekst i zdjęcia: dr Janusz Romański
Kronikarz Placówki 12 SWAP w Bensalem, PA.